

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการบริหารงานวิชาการ
ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25
สหวิทยาเขต น้ำพอง – กระนวน

The Relationship Between Academic Leadership And Academic Affairs
Management Effectiveness of School Administrators in The Secondary
Educational Service Area Office 25 Nampong – Kranuan Campus

ศราวุธ นาเสงี่ยม¹

ดร.ถวิล ลดาวัลย์²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 สหวิทยาเขต น้ำพอง-กระนวน 2) เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 สหวิทยาเขต น้ำพอง-กระนวน 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 สหวิทยาเขต น้ำพอง-กระนวน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ครู และผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 สหวิทยาเขต น้ำพอง – กระนวน ปีการศึกษา 2556 จากสถานศึกษา 7 แห่ง จำนวน 175 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม แสดงความคิดเห็น แบบมาตราส่วนประมาณค่า สำหรับสอบถามความคิดเห็น เกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 6 ด้าน ทั้งหมด 40 ข้อ และความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารวิชาการในสถานศึกษาจำนวน 10 ด้าน ทั้งหมด ข้อ 47 ข้อ รวมทั้งหมด ข้อ 87 ข้อ มีค่า IOC ระหว่าง 0.67 – 1.00 ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรวมเท่ากับ 0.943 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปเพื่อหา ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการทดสอบสมมติฐานโดยใช้สถิติวิเคราะห์ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) ได้ผลการศึกษา ดังนี้

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 สหวิทยาเขต น้ำพอง-กระนวน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 สหวิทยาเขต น้ำพอง-กระนวน มีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับ “มาก” เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีภาวะผู้นำทางวิชาการ อยู่ในระดับ “มาก” ทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการส่งเสริมบรรยากาศ วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการบริหารจัดการการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาครู และด้านวิสัยทัศน์ เป้าหมายและพันธกิจ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

¹ หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

² อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

2. การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 สหวิทยาเขต น้ำพอง-กระนวน การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 สหวิทยาเขตน้ำพอง-กระนวน โดยรวมอยู่ในระดับ “มาก” เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับ “มาก” ทุกด้านโดยเรียง ลำดับจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ดังนี้ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการ วัดผลประเมินผล ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพภายใน สถานศึกษา และด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 6 ด้านกับการบริหารงานงาน วิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 สหวิทยาเขตน้ำพอง-กระนวน พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับ การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 สหวิทยาเขต น้ำพอง-กระนวน โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับ “ค่อนข้างสูง” ($r_{xy} = .761$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการส่งเสริมบรรยากาศ วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อการเรียนรู้กับการบริหาร งานวิชาการ มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการในทางบวกสูงสุดอยู่ในระดับ “ค่อนข้างสูง” ($r_{xy} = .808$) รองลง มา คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา กับการบริหารงานวิชาการ มีความ สัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับ “ปานกลาง” ($r_{xy} = .685$) และภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านบริหาร จัดการหลักสูตรกับการบริหารงานวิชาการ มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับ “ปานกลาง” ($r_{xy} = .666$) ส่วนภาวะ ผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาด้านวิสัยทัศน์ เป้าหมายและ พันธกิจกับการบริหารงานวิชาการ มีความสัมพันธ์ ในทางบวกน้อยที่สุดอยู่ในระดับ “ค่อนข้างต่ำ” ($r_{xy} = .444$)

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการ ภาวะผู้นำทางวิชาการ ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับภาวะผู้นำ ทางวิชาการ

Abstract

The objectives of this research were 1) investigate administrator's instructional leadership of school under the Secondary educational service area office 25 Nampong – Kranuan campus 2) investigate academic administration in the school under the Secondary educational service area office 25 Nampong – Kranuan campus and 3) study the relationship between instructional leadership and the academic administration in the school under the Secondary educational service area office 25 Nampong – Kranuan campus. The sample group of 175 person in 7 schools in 2556 educational calendars year. The data were collected by rating scale for more reviews about administrator's instructional leadership of school top 60 items and academic administration in the school top 10 47 items total 87 items questionnaires with IOC Value between 0.67 – 1.00 frequency, The reliability 0.943, Data was analyzed by using read-to-use computer program for calculating statistic figures including percentage, mean, standard deviation, Pearson's Product Moment Correlation.

1. Administrator's instructional leadership of school under the Secondary educational service area office 25 Nampong – Kranuan campus had both overview and each aspects of instructional leadership at high level. Instructional leadership of administrator which mostly performed by mean score was idealized influence, following by management curriculum, foster an environment culture and environment that is conducive to learning, educational supervision, management of teaching and learning, teacher development, vision mission and goals had the lowest average.

2. Academic administration in the school with The Secondary educational service area office 25 Nampong – Kranuan campus was also found the overview and each aspects of practice at high level. Academic administration which mostly performed by mean score was idealized influence, academic planning, curriculum development, following by assessing the learning, Develop a learning resource, educational supervision, the development of quality assurance, education standards respectively, Research to improve the quality of education and The development and use of media and technology for education had the lowest average.

3. The relation between instruction leadership and the academic administration in the under the Secondary educational service area office 25 Nampong – Kranuan campus was found the relatively high level ($r_{xy} = .761$) of optimistic aspects with statistical significance at .01. The leadership promotion of a culture and environment conducive to learning and Academic administration in the school A relationship in a positive way up the relatively high level ($r_{xy} = .808$). Subordinate the leadership and the educational supervision and Academic administration in the school in a positive way up the relatively moderate level ($r_{xy} = .685$). And the leadership and the course management and academic administration A relationship in a positive way up the relatively moderate level ($r_{xy} = .666$). the leadership vision mission and goals had the in a positive way up the relatively low level ($r_{xy} = .444$).

Keywords : Academic Affairs Management Effectiveness, Academic Leadership, The Relationship Between Academic Leadership And Academic Affairs Management Effectiveness.

บทนำ

การบริหารวิชาการเป็นงานที่สำคัญสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษาและเป็นเครื่องชี้ความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหารในการบริหารวิชาการ ถ้ามองในด้านกระบวนการดำเนินงานแล้วเป็นกระบวนการ

บริหารกิจกรรมทุกอย่างที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอนให้ดีขึ้น ตั้งแต่การกำหนดนโยบายการวางแผน การปรับปรุงการเรียนการสอน และประเมินผลการสอน เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและจุดมุ่งหมายของการศึกษาเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2553) และงานวิชาการที่ถือว่าเป็นงานหลักและสำคัญที่สุดของสถานศึกษา ที่จะส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการ

ศึกษาโดยภาพรวมของประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากงานวิชาการจะเป็นตัวบ่งชี้คุณภาพทางการศึกษาและมาตรฐานสถานศึกษาซึ่งมีลักษณะคล้ายส่วนที่เป็นร่างกายของคน หรือเด็กเป็นส่วนงานที่ใหญ่ที่สุดของระบบ และเป็นงานที่เป็นหัวใจของสถานศึกษาโดยมีหลักสูตรเป็นส่วนที่สำคัญที่สุดของงานวิชาการ ที่ใช้กำกับการจัดระบบการทำงานของสถานศึกษาและใช้กำกับกระบวนการดำเนินงาน ในส่วนต่างๆของสถานศึกษาให้ตอบสนองและสนับสนุนการทำงานวิชาการ ให้ผลผลิตที่มีคุณภาพให้ได้คนดีที่เป็นคนสมบูรณ์ งานวิชาการจึงกลายเป็นงานที่เป็นศูนย์กลางของครอบครัวสถานศึกษาทั้งระบบดังนั้นสถานศึกษาใดที่งานวิชาการก้าวหน้าสถานศึกษานั้นมักจะมีชื่อเสียงเป็นที่นิยมและเป็นที่ยอมรับส่วนสถานศึกษาใดงานวิชาการล้าหลังอ่อนด้อย สถานศึกษานั้นจะไม่เป็นที่นิยมขาดศรัทธาและไม่เป็นที่ยอมรับ (อุทัย บุญประเสริฐ, 2540) ผู้บริหารจึงต้องให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการ โดยการกำกับติดตามและพัฒนา ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานวิชาการในสถานศึกษา ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน

ภาวะผู้นำทางวิชาการ (Instructional Leadership) เป็นภาวะผู้นำที่พัฒนามาจากภาวะ ผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Transformational Leadership) (McEwans, 1998) ภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงมุ่งการปรับเปลี่ยนมุมมองของงานในวงที่กว้างกว่าและเป็นระบบมากกว่า แต่ภาวะผู้นำทางวิชาการจำกัดวงเข้ามาที่งานด้านวิชาการขององค์กร ความพยายามในการปฏิรูปการศึกษาในวงกว้างจะมุ่งไปที่วิธีการที่เป็นระบบเพื่อนำไปสู่การเปลี่ยนแปลง ในขณะที่เดียวกันก็ส่งเสริมให้มีรูปแบบภาวะผู้นำทางวิชาการ (Elmore, 2000) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่อยู่ในตำแหน่งที่จะต้องส่งเสริมให้เกิดความร่วมมืออย่างมากจากครู ความร่วมมือนี้จะนำไปสู่การพัฒนาการปฏิบัติการสอนของครูซึ่งการพัฒนาเช่นนี้ก็จะช่วยเพิ่มพูนการเรียนรู้ของนักเรียนด้วย (Leithwood, 2006)

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นบุคคลที่มีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมากในการบริหารงานวิชาการ การกำกับ นิเทศติดตาม การสอนของครู และจะต้องใช้ภาวะผู้นำให้เกิดประโยชน์และเกิดการเปลี่ยนแปลง เพื่อส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้น ผู้บริหารจะต้องทำหน้าที่เป็นผู้นำในการจัดกระบวนการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ได้ตามจุดมุ่งหมายและโครงสร้างสาระการเรียนรู้ของหลักสูตร รวมทั้งพัฒนาสาระและกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจ และความถนัดของผู้เรียน ผู้บริหารจะต้องเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตร กระบวนการพัฒนาหลักสูตร การจัดทำเนื้อหาสาระและกระบวนการเรียนการสอน การนิเทศติดตาม และประเมินผลการศึกษา เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุตามเป้าหมายของการศึกษาของชาติ ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีภาวะผู้นำและมีลักษณะเฉพาะหลายประการที่จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการทางการเรียนให้มากขึ้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ เพื่อดำเนินการให้นักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียน (Leithwood, 2006) โดยต้องปรับปรุงพันธกิจของสถานศึกษา ประชาสัมพันธ์เป้าประสงค์ของสถานศึกษา ดำเนินการจัดการเรียนการสอน ส่งเสริมบรรยากาศการเรียนการสอนที่ดี ส่วนที่มีอิทธิพลมากที่สุดในการภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาคือการจัดทำพันธกิจของสถานศึกษา กล่าวได้ว่า การที่ผู้บริหารสถานศึกษาสนใจการเรียนการสอนในห้องเรียน ความมีประสิทธิภาพผลของการทำงานของครู และความสำเร็จของนักเรียนเป็นเรื่องที่มีความสัมพันธ์กัน (Leithwood, 2006)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 สหวิทยาเขต น้ำพอง-กระนวน
2. เพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 สหวิทยาเขต น้ำพอง-กระนวน

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 สหวิทยาเขต น้ำพอง-กระนวน

สมมติฐานของการวิจัย

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 สหวิทยาเขต น้ำพอง-กระนวน

ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 สหวิทยาเขต น้ำพอง-กระนวน ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครู และผู้บริหารสถานศึกษาสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 สหวิทยาเขต น้ำพอง-กระนวน จากสถานศึกษา 7 แห่ง ประกอบด้วยครู จำนวน 301 คนและผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 17 คน รวมทั้ง 318 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ครู และผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 สหวิทยาเขต น้ำพอง - กระนวน จำนวน 175 คน โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากการเทียบตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan. 1970, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545) การได้มาของกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 สหวิทยาเขต น้ำพอง-กระนวน แบ่งเป็นการศึกษาขอบเขตด้านภาวะผู้นำทางวิชาการและการศึกษาขอบเขตด้านการบริหารการวิจัย ดังนี้

2.1 ขอบเขตด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ ประกอบด้วย 6 ด้าน คือ

1. การกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมาย
2. ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร
3. ด้านการบริหารจัดการการเรียนการสอน
4. ด้านการนิเทศการศึกษา
5. การพัฒนาครู
6. ด้านการส่งเสริมบรรยากาศ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้

2.2 ขอบเขตด้านการบริหารงานวิชาการสถานศึกษาประกอบด้วย 10 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ
2. ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
3. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
4. ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
6. ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
7. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
8. ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
9. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษ
10. ด้านการนิเทศการศึกษา

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 สหวิทยาเขตน้ำพอง-กระนวน

ผลการวิเคราะห์ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 สหวิทยาเขตน้ำพอง-กระนวน ทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านวิสัยทัศน์ เป้าหมายและพันธกิจ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการบริหารจัดการการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาครูและด้านการส่งเสริมบรรยากาศ วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ แสดงผลการศึกษา ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 คะแนนเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการแปลผลระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 สหวิทยาเขตน้ำพอง-กระนวน ในภาพรวมและรายด้าน

ด้าน	ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับปฏิบัติ		แปลผล	ลำดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ด้านวิสัยทัศน์ เป้าหมายและพันธกิจ	3.95	0.32	มาก	6
2	ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร	4.01	0.28	มาก	1
3	ด้านการบริหารจัดการการเรียนการสอน	3.97	0.27	มาก	4
4	ด้านการนิเทศการศึกษา	3.99	0.29	มาก	3
5	ด้านการพัฒนาครู	3.97	0.30	มาก	4
6	ด้านการส่งเสริมบรรยากาศ วัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียน	4.00	0.19	มาก	2
	เฉลี่ย	3.98	0.29	มาก	-

จากตารางที่ 1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 สหวิทยาเขต น้ำพอง-กระนวน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูพบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 สหวิทยาเขตน้ำพอง-กระนวน มีภาวะผู้นำทางวิชาการอยู่ในระดับ “มาก” เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีภาวะผู้นำทางวิชาการ อยู่ในระดับ “มาก” ทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ดังนี้ ด้านการบริหารจัดการหลักสูตร ด้านการส่งเสริมบรรยากาศ วัฒนธรรม

และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการบริหารจัดการการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาครู และด้านวิสัยทัศน์ เป้าหมายและพันธกิจ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

2. การวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 สหวิทยาเขต น้ำพอง-กระนวน

ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 สหวิทยาเขต น้ำพอง-กระนวน ทั้ง 10 ด้าน คือ ด้านการวางแผนด้านวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษ และด้านการนิเทศการศึกษา แสดงผลการศึกษาดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 คะแนนเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และด้านการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 สหวิทยาเขต น้ำพอง-กระนวน ในภาพรวมและเป็นรายด้าน

ด้าน	การบริหารงานวิชาการ	ระดับปฏิบัติ		แปลผล	ลำดับที่
		\bar{X}	S.D.		
1	ด้านการวางแผนงานวิชาการ	4.01	0.26	มาก	1
2	ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.99	0.23	มาก	3
3	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.00	0.23	มาก	2
4	ด้านการวัดผลประเมินผล	3.98	0.23	มาก	4
5	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพภายในสถานศึกษา	3.95	0.27	มาก	9
6	ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	3.98	0.19	มาก	4
7	ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	3.96	0.31	มาก	7
8	ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ	3.96	0.22	มาก	7
9	ด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษ	3.91	0.29	มาก	10
10	ด้านการนิเทศการศึกษา	3.98	0.24	มาก	4
	เฉลี่ย	3.97	0.26	มาก	-

จากตารางที่ 2 การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 สหวิทยาเขต น้ำพอง-กระนวน การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 สหวิทยาเขตน้ำพอง-กระนวน โดยรวมอยู่ในระดับ “มาก” เมื่อพิจารณารายด้านอยู่ในระดับ “มาก” ทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยตามลำดับ ดังนี้ ด้านการวางแผนงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวัดผลประเมินผล ด้านการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ด้านการส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งทางวิชาการ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพภายในสถานศึกษา และด้านการพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 6 ด้านกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 สหวิทยาเขต น้ำพอง-กระนวน

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 สหวิทยาเขต น้ำพอง-กระนวน โดยการวิเคราะห์สถิติเชิงอ้างอิง หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบ Pearson’s Product Moment Correlation (r) ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างกลุ่มตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 สหวิทยาเขต น้ำพอง-กระนวน (n =175)

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา (X)	การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาชั้นเรียน (Y)										
	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y ₅	Y ₆	Y ₇	Y ₈	Y ₉	Y ₁₀	Y
X ₁	.496	.435	.435	.464	.372	.439	.428	.268	.295	.285	.444
X ₂	.802	.734	.653	.525	.406	.623	.316	.269	.076	.496	.666
X ₃	.782	.705	.617	.696	.446	.588	.517	.255	.333	.447	.638
X ₄	.821	.748	.667	.595	.451	.635	.423	.321	.206	.501	.685
X ₅	.769	.690	.605	.555	.411	.576	.427	.313	.229	.436	.628
X ₆	.983	.891	.784	.731	.597	.748	.552	.445	.312	.582	.808
X	.908	.818	.743	.675	.512	.701	.510	.336	.275	.552	.761

จากตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาทั้ง 6 ด้านกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 สหวิทยาเขต น้ำพอง-กระนวน พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 สหวิทยาเขต น้ำพอง-กระนวน โดยรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวกอยู่ในระดับ “ค่อนข้างสูง” ($r_{xy} = .761$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ภาวะผู้นำทางวิชาการด้านการส่งเสริมบรรยากาศ วัฒนธรรม และสิ่งแวดล้อมที่เอื้อการเรียนรู้กับการบริหารงานวิชาการ มีความสัมพันธ์กันในทางบวกสูงสุดอยู่ในระดับ “ค่อนข้างสูง” ($r_{xy} = .808$) รองลงมา คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการ ทางบวกอยู่ในระดับ “ปานกลาง” ($r_{xy} = .685$) และด้านการบริหารจัดการหลักสูตร มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับ “ปานกลาง” ($r_{xy} = .666$) ส่วนด้านวิสัยทัศน์ เป้าหมายและพันธกิจ มีความสัมพันธ์กันในทางบวกน้อยที่สุดอยู่ในระดับ “ค่อนข้างต่ำ” ($r_{xy} = .444$)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาควรพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการด้าน วิสัยทัศน์ เป้าหมายและพันธกิจ เพื่อเพิ่มศักยภาพ ในการวางแผนและกำหนดนโยบายในการพัฒนาสถานศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนและการบริหารงานวิชาการที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษาที่ส่งเสริมคุณภาพผู้เรียน

1.2 ผู้บริหารสถานศึกษา ควรใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการในการส่งเสริมสนับสนุนในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้สูงขึ้น

** p< .01

1.3 ใช้ผลการวิจัยเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งในการประกอบการพัฒนาด้านภาวะผู้นำทางวิชาการกับการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 สหวิทยาเขต น้ำพอง-กระนวน

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำงานวิจัยเชิงพัฒนา เพื่อหารูปแบบการบริหารงานวิชาการ ที่ส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนและกระบวนการทำงานที่มีประสิทธิภาพในสถานศึกษา

2.2 ควรพัฒนาตัวบ่งชี้การปฏิบัติงานวิชาการ ที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนและการบริหารจัดการสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

1. ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). **การบริหารวิชาการ**. กรุงเทพฯ : ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
2. อุทัย บุญประเสริฐ. (2540). **หลักสูตรและการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน**. กรุงเทพฯ : เอส ดี เพรส.
3. Elmore, R. (2000), Hard questions about practice. **Educational leadership**. 59:8. Pp. 22-26.
4. Leithwood, K., & Jantzi, D. (2006). Transformational school leadership: Its effects on students, teachers and their classroom practices. **School Effectiveness and School Improvement**, 17(2): 201-227.
5. McEwan, E. K. (1998). **Seven Steps to Effective Instructional Leadership**. California: Corwin Press.